

Het UWV, het houdt niet op

Ik mag in deze kolommen graag schrijven over het UWV. Dat komt omdat ik in mijn praktijk vaak met het UWV te maken heb, maar ook omdat er met het UWV altijd wel wat is. Het begon al met de oprichting van het UWV. De fusie-instelling ontstond uit vijf uitvoeringsinstellingen (GAK, GUO, Cadans, SFB en USZO). Hoewel eenieder weet dat bij een fusie de kost voor de baat uit gaat, kreeg het UWV van de politiek de opdracht mee om direct al met minder uitvoeringskosten de werknemersverzekeringen uit te voeren. En terwijl het UWV, gelet op de ingrijpende reorganisatie waar het UWV doorheen moet, eigenlijk de handen vol heeft aan het uitvoeren van de normale taken, overlaadt de politiek het UWV steeds weer met nieuwe wetgeving. Niet voor niets heeft het UWV in het verleden gevraagd om één jaar verschoond te blijven van wetswijzigingen om tijd te krijgen om intern orde op zaken te stellen.

In plaats van het UWV uit te rusten met voldoende mensen en middelen om de werknemersverzekeringen behoorlijk uit te voeren, wordt het UWV door de politiek opgezadeld met taakstellingen die in feite niet reëel zijn. De tijd bijvoorbeeld die verzekeringsartsen en arbeidsdeskundigen gegund wordt om een WAO-beoordeling te doen, is dermate gering dat een zorgvuldig en kritisch oordeel in die tijd eigenlijk niet mogelijk is. Dat leidt ertoe dat in twijfelgevallen uitkeringen maar worden toegekend om bezwaar en beroep van de werknemer te voorkomen. Dat het gevolg daarvan is dat wellicht te veel en te hoge uitkeringen worden toegekend, lijkt niemand te deren. Aan de opdracht de uitvoeringskosten te beperken is immers voldaan!

De verlenging van 52 tot 104 weken van de verplichting van de werkgever om het loon aan de zieke werknemer door te betalen, had tot gevolg dat een jaar lang nauwelijks nieuwe WAO-aanvragen zouden worden ingediend. Het UWV had ongetwijfeld die gelegenheid graag aangegrepen om zich voor te bereiden op de nieuwe WAO, die de regering op 1 januari 2006 wil laten ingaan. In plaats daarvan kreeg het UWV echter de opdracht het grootste deel van de bestaande WAO-gerechtigden opnieuw te keuren aan de hand van aangescherpte keuringsnormen. Een taak waarvan het UWV zich voor de verandering overigens eens wel goed lijkt te kwijten. De eerste berichten geven aan dat van de eerste 10.000 WAO-herkeuringen, 51% leidt tot verlaging van de uitkering (in de meeste gevallen zelfs een intrekking), terwijl dat voor het merendeel niet eens het gevolg is van de aanscherping van de keuringsnormen. Het gevolg is wel dat het UWV achterloopt bij de planning die gemaakt is voor het uitvoeren van de herkeuringen.

Per 1 januari 2006 wacht het UWV nog een aantal schone taken. Naast de nog lopende reorganisatie (de meeste voorgenomen ontslagen moeten nog worden geëffectueerd) moet het UWV zorgen dat de premieheffing werknemersverzekeringen per die datum wordt overgedragen aan de Belastingdienst, en dat het

daarbij zelf in staat is de nieuwe zogenaamde polisadministratie te voeren. Een majeure operatie, over de uitvoering waarvan de toezichthoudende instantie (de Inspectie Werk en Inkomen) al zijn zorg heeft uitgesproken. Daarnaast wil de regering met alle geweld dat het UWV per 1 januari 2006 de nieuwe WAO (WIA) gaat uitvoeren, ondanks dat de uiteindelijke wetsbepalingen nog lang niet vaststaan, omdat de regering het wetsvoorstel pas half maart bij de Tweede Kamer kon indienen, en het wetsvoorstel voor de bijbehorende Invoeringswet pas in mei verwacht te kunnen indienen. Dat was de regering zo veel waard, dat het UWV op een aantal punten wel wat minder (ja, u leest het goed!) mocht presteren. Speciaal daarvoor werden de normen van het UWV in het jaarplan 2005 op een aantal punten verlaagd. En dan zit in de pijplijn ook nog een wijziging van de WW, waarvan ook wel eens zou kunnen worden bepaald dat die per 1 januari 2006 moet ingaan.

Inmiddels voelt de voorzitter van het UWV de bui al hangen. Bij de presentatie van het jaarverslag over 2004 heeft hij al laten weten dat de schuld niet bij het UWV moet worden gezocht als de opeenstapeling van taken per 1 januari 2006 voor problemen gaat zorgen, omdat politiek Den Haag er voor had moeten zorgen dat de nieuwe wetsbepalingen tijdig vaststaan.

Mr. J.P.M. van Zijl is advocaat te Tilburg.